

Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»	СИЛАБУС навчальної дисципліни <u>Методологічні засади професійної освіти</u>
	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 015 Професійна освіта (Охорона праці) Освітньо-професійна програма: Охорона праці Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)
	Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: 2-й Семестр: 2-й Кількість кредитів: 3
	Викладач: Садовенко Світлана Геннадіївна, викладач вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист». Електронна пошта: svetlana.sad71@gmail.com

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін (назва)

Протокол від “_____” _____ 2020 року № _____

Голова циклової комісії _____ М.А. Соснова
(підпис)

Голова робочої групи
(гарант освітньої програми) _____ Федько С.О.
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни «**Методологічні засади професійної освіти**»: формування у студентів знань щодо предмету, функцій та завдань педагогіки, її основних категорій та місця у системі інших наук.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкриття сутності системного підходу щодо цілісного аналізу особливостей функціонування різних педагогічних систем, їх складників та причинно-наслідкових зв'язків між елементами систем;
- формування бази для подальшої теоретичної та практичної підготовки інженерів-педагогів.

Предмет навчальної дисципліни: методологія науково-педагогічного дослідження та теорія систем у педагогіці, які забезпечують цілісний підхід до вивчення педагогічних об'єктів, процесів та явищ.

Пререквізити: передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з педагогіки, психології, методики професійного навчання.

Постреквізити: знання, отримані при вивченні дисципліни, можуть бути використані при вивченні навчальних дисциплін «Педагогічна майстерність», «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності», «Сучасна освіта: методи та зміст».

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні.

Форми та методи оцінювання: залік, письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль, комплексна контрольна робота.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Загальні компетентності спеціальності	<p>К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.</p> <p>К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.</p> <p>К 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.</p> <p>К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.</p> <p>К 24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.</p> <p>ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу,</p>

	<p>мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.</p> <p>ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.</p> <p>ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.</p>
--	--

У результаті вивчення навчального курсу «Методологічні засади професійної освіти» здобувачі освіти **повинні знати:**

- методологічні основи педагогіки як науки;
- основи систем та системного аналізу в педагогіці;
- становлення та розвиток системи освіти України;
- сутність особистості учня професійно-технічного навчального закладу;

- сутність особистості педагога;

повинні вміти:

- аналізувати взаємодію педагогічної теорії та практики;
- вибирати методи дослідження згідно з його метою та завданням;
- аналізувати педагогічні системи, педагогічний процес тощо;
- застосовувати технологічні засади педагогічного процесу;
- аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку професійної освіти.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (ЛК): 34 години

Семінарські заняття (СЗ): 6 годин

Самостійна робота (СР): 48 годин

3. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання/ Форми контролю
II курс, II семестр			
Модуль I. «Теоретико-методологічні основи педагогіки»			
1	Тема 1.1. Педагогіка як наука та галузь практичної діяльності	Етапи становлення і розвитку педагогічної науки. Джерела розвитку педагогіки. Об'єкт, предмет і основні категорії педагогіки. Педагогічний процес та педагогічна система. Функції та завдання педагогіки.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 1.2. Методологія і методи науково - педагогічних	Філософські основи педагогіки. Основні компоненти педагогічного дослідження. Методи досліджень у	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання,

	досліджень	професійній педагогіці	обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 1.3. Основи систем та системного аналізу в педагогіці	Системний підхід серед методологічних підходів психолого-педагогічних досліджень. Поняття про педагогічну систему. Професійний заклад освіти як педагогічна система і об'єкт управління	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 1.4. Система освіти України	Поняття системи освіти. Структура освіти України, основні типи закладів освіти. Професійна освіта	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
5	Тема 1.5. Педагогічний процес та його компоненти	Сутність і компоненти педагогічного процесу. Види педагогічного процесу. Функції педагогічного процесу	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
6	Тема 1.6. Суб'єкти педагогічної системи	Професіографічний підхід до формування особистості учня ПТНЗ. Структура педагогічної діяльності. Вимоги до педагогічних працівників ПТНЗ	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Модуль 2. «Системні основи педагогіки»			
7	Тема 2.1. Теорія та практика виховної роботи в професійних навчальних закладах	Принципи та методи гуманістичного виховання, особистісно-орієнтоване виховання. Формування студентського колективу, розвиток студентського самоврядування	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 2.2. Розвиток професійної освіти за кордоном	Основні тенденції розвитку професійної освіти за кордоном. Основні характеристики зарубіжних систем професійної освіти в Німеччині, Франції, Англії, США. Коледж та університет як загальноосвітні моделі професійних освітніх закладів	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 2.3. Уявлення сучасної науки про кваліфікованого фахівця	Професійне становлення особистості та його етапи. Акмеологічні основи професійної освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика та професіограма в організації підготовки фахівців	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

10	Тема 2.4. Досвід підготовки кваліфікованих робітників	Зародження та періодизація професійної освіти. Перші форми професійного навчання. Розвиток професійної освіти в Україні в кінці ХІХ ст. - на початку ХХ ст. Підготовка робітників у радянській Україні з 20-х років ХХ ст. Розбудова професійно-технічної освіти у незалежній Україні	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
11	Тема 2.5. Підготовка інженерно-педагогічних кадрів в Україні	Становлення системи інженерно-педагогічної освіти та її розвиток до середини ХХ ст. Підготовка інженерно-педагогічних працівників у другій половині ХХ ст. Інженерно-педагогічна освіта у незалежній Україні	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
			Залік

4. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти: навч. посіб. для студентів напрямів підготовки 6.010104 Професійна освіта, Київ: КНУТД, 2015. 198 с.
2. Різник В., Троценко Р. Методологічні засади професійної освіти: навч.-метод. посіб., Переяслав-Хмельницький. 2013. 68 с.
3. Садовенко С. Г. Методологічні засади професійної освіти: навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей денної та заочної форм навчання. Кам'янське: ВСП ДФКІП ДВНЗ УДХТУ, 2019. 90 с.

Допоміжні:

4. Конституція України, ВР України, від 28.06.1996, № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року N2222-IV).
5. Закон України про освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Закон України про професійно-технічну освіту: офіц. текст із змінами і доп. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України про фахову передвищу освіту.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
8. Закон України про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
9. Сушенцева Л. Л. Форми організації професійного навчання в сучасному професійно-технічному навчальному закладі. Кривий Ріг: КДПУ, 2003. 74 с.

5. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.
Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі заліку.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		задовільно
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово		

		аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Максимальна кількість балів, які отримують студенти з урахуванням критеріїв оцінювання результату, наступна.

Розподіл балів, які отримують студенти

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
Семестр II			
1.	Виконання завдань на семінарських заняттях СЗ = СЗ (I-10б.) +СЗ (II-10б.) + СЗ (III-10б.)	Студент отримує завдання з висвітлення певних теоретичних питань або вирішення завдань. Опитування може бути письмовим (тестування, відповіді на питання - здається викладачеві) або усним під час семінарського заняття. Оцінюються володіння матеріалом по темам, що	30

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
		вносяться на семінарські заняття, аналітичні здібності, володіння методами, вміння і навички, необхідні для виконання завдань.	
2.	Виконання завдань самостійної роботи СР = 16 тем./2б.= 32б.	Студент відображає виконання ним, відповідно до отриманих завдань, певних видів робіт, націлених на формування професійних умінь і навичок. Оцінюються досягнуті результати, проявлені знання, вміння і навички, а також відповідність вимогам, що пред'являються викладачем.	32
3.	Виконання комплексної контрольної роботи	Оцінюються досягнуті результати, проявлені знання, вміння і навички, а також відповідність вимогам, що пред'являються до виконання комплексної контрольної роботи.	15
4.	Участь у конференціях, підготовці публікацій, робіт на конкурси	Оцінюються наукова активність здобувача освіти, володіння матеріалом по темі роботи, аналітичні здібності, володіння методами, вміння і навички, необхідні для виконання завдань.	3
<i>Підсумковий контроль</i>			
5.	Залік	Залік проводиться за заздалегідь наданими питаннями і може проводитися очно або дистанційно у формі співбесіди за програмою навчальної дисципліни.	20
6.	Остаточна сума оцінки	Остаточна сума оцінки, яку здобувач освіти отримує по закінченню вивчення навчальної дисципліни, визначається загальною кількістю балів за два змістових модуля (виконання завдань на семінарських заняттях, виконання завдань самостійної роботи, виконання комплексної контрольної роботи) та балами за залік.	100